

ADVIES 10-2018

Betreft:

**Evaluatie van het analyseprogramma van het
FAVV met betrekking tot de bescherming van
planten tegen schadelijke organismen**

(SciCom 2017/03)

Wetenschappelijk advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 20 april 2018.

Sleutelwoorden:

Programma, analyse, schadelijke organismen, planten

Key terms:

Programme, analyses, harmful organisms, plants

Inhoud

Samenvatting	3
Summary	4
1. Referentietermen	5
1.1. Vragen	5
1.2. Wettelijke bepalingen	5
1.3. Methodologie	5
2. Afkortingen	5
3. Context	6
4. Antwoorden op de vragen	7
4.1. Afstemmen van de programmeringsmethodologie op de nagestreefde doelstellingen bij controles op schadelijke organismen voor planten (vraag 1.a.)	7
4.2. Relevantie van de keuzes en de implementatie van de statistische benadering (vraag 1.b.)	8
4.3. Relevantie van de keuzes bij de combinaties "matrix/gevaar" en de gekozen bemonsteringsplaatsen rekening houdende met de nagestreefde doelstellingen (vraag 1.c.)	9
4.4. Modaliteiten voor het opstellen van een meerjarig waakzaamheidsprogramma voor monsternemingen, wanneer het opsporen van schadelijke organismen voor planten het beoogde doel is (vraag 2.a.)	9
4.5. Modaliteiten voor het opmaken van een meerjarig monitoringsprogramma voor monsternemingen, wanneer het opsporen van schadelijke organismen voor planten het beoogde doel is (vraag 2.b.)	10
5. Conclusie	10
Referenties	11
Leden van het Wetenschappelijk Comité	12
Belangenconflict	12
Dankbetuiging	12
Samenstelling van de werkgroep	12
Wettelijk kader	13
Disclaimer	13

Samenvatting

Advies 10-2018 van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV over het analyseprogramma met betrekking tot de bescherming van planten tegen schadelijke organismen

Vragen

Het Wetenschappelijk Comité wordt gevraagd om:

1. het voorgestelde analyseprogramma van het FAVV te beoordelen voor wat betreft:
 - a. het afstemmen van de programmeringsmethodologie op de nagestreefde doelstellingen bij controles op schadelijke organismen voor planten (de invoer voorkomen en de verspreiding van schadelijke organismen beperken);
 - b. de relevantie van de keuzes en de implementatie van de statistische benaderingen;
 - c. de relevantie van de keuzes bij de combinaties "matrix/gevaar" en de gekozen bemonsteringsplaatsen rekening houdende met de nagestreefde doelstellingen;
2. de modaliteiten te verduidelijken om de volgende programma's te kunnen instellen:
 - a. een meerjarig waakzaamheidsprogramma voor monsternemingen, waarbij het de bedoeling is om schadelijke organismen voor planten op te sporen;
 - b. een meerjarig monitoringsprogramma voor monsternemingen, waarbij het de bedoeling is om schadelijke organismen voor planten op te sporen.

Methodologie

Het advies is gebaseerd op expertopinie en op verschillende wetenschappelijke referenties.

Antwoorden

De toegepaste programmeringsmethodologie, met als doel een prevalentieniveau op te sporen hoger dan of gelijk aan 1 %, is aanvaardbaar in functie van de nagestreefde doelstellingen bij de controles van schadelijke organismen voor planten, namelijk de invoer voorkomen en de verspreiding van schadelijke organismen beperken (vraag 1.a.).

De fyto-sanitaire analyses worden op een adequate manier geprogrammeerd op basis van de statistische benadering (= waakzaamheidsbenadering) die in de methodologie voor het uitwerken van het controleprogramma van het FAVV ontwikkeld werd (vraag 1.b.). De programmering van de fyto-sanitaire analyses binnen de 'filière aardappelen' wijkt af van deze standaard benadering maar is te verantwoorden.

Wat *Gibberella circinata* betreft stelt het Wetenschappelijk Comité voor om schors van *Pinus* spp. afkomstig uit Portugal en Spanje die in België in de handel gebracht wordt eveneens te analyseren (vraag 1.c.).

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat het noodzakelijk is om een zo breed mogelijk stabiele jaarlijkse basis van analyses te behouden in het analyseprogramma (vraag 2.a.).

Vraag 2.b. is niet van toepassing (cf. hierna).

Conclusie

Het Wetenschappelijk Comité formuleert een gunstig advies t.o.v. het voorgestelde analyseprogramma met het oog op de bescherming van planten tegen schadelijke organismen maar geeft niettemin toch een aantal aanbevelingen.

Summary

Advice 10-2018 of the Scientific Committee of the FASFC on the analysis program regarding the protection of plants against pests.

Questions

The Scientific Committee has been asked to:

1. assess the proposed analysis program of the FASFC with regard to:
 - a. the adequacy of the programming methodology to the objectives pursued during plant pest controls (pests import prevention and pests spread limitation);
 - b. the relevance of the choices and the implementation of the statistical approaches;
 - c. the relevance of the choices of "matrix/hazard" combinations and selected sampling locations, taking into account the objectives pursued;
2. specify the modalities allowing to establish:
 - a. a multi annual sampling program for vigilance, where the objective will be to detect plant pests;
 - b. a multi annual sampling program for monitoring when the program will seek to estimate plant pest prevalences.

Methodology

The opinion is based on expert opinion and on different scientific references.

Answers

The applied programming methodology, aimed at detecting a prevalence level higher than or equal than 1%, is acceptable in function of the objectives pursued during plant pest controls, namely to prevent importation and to limit the spread of pests (question 1.a.).

Phytosanitary analyses are adequately programmed on the basis of the statistical approach (= vigilance approach) developed in the methodology for the development of the FASFC control program (question 1.b.). The programming of phytosanitary analyses within the 'potato sector' differs from this standard approach but is justified.

With regard to *Gibberella circinata*, the Scientific Committee proposes to analyse also the bark of *Pinus* spp. originating from Portugal and Spain and marketed in Belgium (question 1.c.).

The Scientific Committee is of the opinion that it is necessary to maintain a stable and the widest possible annual base of analyses in the analysis program (question 2.a.).

Question 2.b. does not apply (see below).

Conclusion

The Scientific Committee gives a favourable opinion on the proposed analysis program regarding the protection of plants against pests, but nevertheless makes a number of recommendations.

1. Referentietermen

1.1. Vragen

Het Wetenschappelijk Comité wordt gevraagd om:

1. het voorgestelde analyseprogramma van het FAVV te beoordelen voor wat betreft:
 - a. het afstemmen van de programmeringsmethodologie op de nagestreefde doelstellingen bij controles op schadelijke organismen voor planten (de invoer voorkomen en de verspreiding van schadelijke organismen beperken);
 - b. de relevantie van de keuzes en de implementatie van de statistische benaderingen;
 - c. de relevantie van de keuzes bij de combinaties "matrix/gevaar" en de gekozen bemonsteringsplaatsen rekening houdende met de nagestreefde doelstellingen;
2. de modaliteiten te verduidelijken om de volgende programma's te kunnen instellen:
 - a. een meerjarig waakzaamheidsprogramma voor monsternemingen, waarbij het de bedoeling is om schadelijke organismen voor planten op te sporen;
 - b. een meerjarig monitoringsprogramma voor monsternemingen, waarbij het de bedoeling is om schadelijke organismen voor planten op te sporen.

1.2. Wettelijke bepalingen

Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 en (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van de Richtlijnen 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG en 2007/33/EG van de Raad.

Richtlijn 2000/29/EG van de Raad van 8 mei 2000 betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen.

Koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen.

1.3. Methodologie

Het advies is gebaseerd op expertopinie en op verschillende wetenschappelijke referenties.

2. Afkortingen

FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
EPPO	<i>European and mediterranean plant protection organization</i>
SciCom	Wetenschappelijk Comité

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergaderingen van 28/04/2017, 09/06/2017, 20/10/2017 en 15/12/2017, en de plenaire zittingen van het Wetenschappelijk Comité van 17/02/2017, 19/01/2018 en 20/04/2018,

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgend advies:

3. Context

Het merendeel van de fyto-sanitaire analyses zijn geprogrammeerd op basis van de Europese wetgeving met betrekking tot quarantaineorganismen (Richtlijn 2000/29/EG, Verordening (EU) 2016/2031 en andere). Deze wetgeving heeft als doel de insleep van deze schadelijke organismen in de EU te verhinderen en deze, in geval van insleep, uit te roeien (= "nultolerantie"). Om dit te bereiken omschrijft deze wetgeving in detail de vereisten waaraan planten, plantaardige producten en andere voorwerpen (bijv.: pakkisten en laadborden van hout) moeten voldoen om in de EU te kunnen worden ingevoerd en/of er te kunnen worden vervoerd. Hierin worden vaak de (plantaardige) matrices gepreciseerd alsook de oorsprong die officieel moeten worden gecontroleerd en geanalyseerd bij vaststelling van symptomen, in functie van het schadelijk organisme. De waakzaamheidsbenadering (= statistische benadering) die ontwikkeld is in de methodologie om het controleprogramma van het FAVV (FAVV, 2009) uit te werken, is derhalve niet van toepassing op deze analyses.

Binnen de 'filière aardappelen' wijkt het fyto-sanitaire analyseprogramma af van de standaard waakzaamheidsbenadering die in de methodologie ontwikkeld werd om het controleprogramma van het FAVV uit te werken (FAVV, 2009). Een specifieke waakzaamheidsstrategie is op elk niveau van deze filière opgesteld: op het oudermateriaal, op het gecertificeerde pootgoed en op de consumptieaardappelen. In dit systeem wordt systematisch éénzelfde lijn van inheems pootgoed gecontroleerd bij iedere generatie over alle afstammelingen. De moederplanten van buitenlandse oorsprong die bestemd zijn om in het Belgisch certificeringssysteem te komen, hoewel ze reeds in het land van oorsprong gecontroleerd zijn en gedekt zijn door een fyto-sanitair paspoort, worden door het FAVV op een hoger niveau (2 monsters per partij) opnieuw gecontroleerd. Op het einde van de productiecyclus worden de consumptieaardappelen steekproefsgewijs gecontroleerd. Het aantal analyses wordt bepaald op basis van een raming van de oppervlakte van de percelen waar gecertificeerd pootgoed geproduceerd wordt, en voor wat consumptieaardappelen betreft, op basis van een vergelijking ('benchmarking') met wat de buurlanden (NL, FR, D, UK) doen. Concreet gezien worden maximum 2 monsters van 200 knollen genomen per partij aardappelpootgoed die behoren tot de hogere klassen (PBTC, PB, S en SE)¹. Voor de lagere klassen (E, A en B) wordt enkel één monster per partij genomen. Op het vlak van pootgoed worden dus alle partijen (= 100 %) systematisch bemonsterd rekening houdende met het feit dat de wetgeving oplegt dat ze door een fyto-sanitair paspoort gedekt worden dat garandeert dat ze officieel gecontroleerd werden en er geen quarantaineorganismen werden aangetroffen. Voor consumptieaardappelen worden 750 partijen bemonsterd op basis van 1 monster/partij (ofwel ongeveer 1 monster/100 ha). Voor de controle op consumptieaardappelen afkomstig uit andere Lidstaten wordt de standaard statistische benadering (= waakzaamheidsbenadering) toegepast.

De programmering van fyto-sanitaire analyses omvat generieke en specifieke parameters. De controleurs van het FAVV kunnen aan de hand van generieke parameters monsters nemen op basis van de vaststelling van symptomen of een verdenking van een plaag of van een ziekte, zonder vooraf

¹ Men onderscheidt maakt tussen 3 categorieën: prebasispootgoed, inclusief klassen PBTC en PB, basispootgoed, inclusief klassen S, SE en E, en gecertificeerd pootgoed, inclusief klassen A en B (cf. ook het ministerieel besluit van 5 november 2015 tot vaststelling van een keurings- en certificeringsreglement voor de productie van pootaardappelen).

te weten over welk schadelijk organisme het gaat. Deze parameters groeperen de gereguleerde schadelijke organismen voor planten/plantaardige producten en de schadelijke organismen die vermeld zijn in de lijsten 'A1' en 'Alert', alsook een aantal schadelijke organismen die vermeld zijn in de lijst 'A2' van de *European and mediterranean plant protection organization* (EPPO). De specifieke parameters zijn meer bepaald schadelijke organismen in gereguleerde planten/plantaardige producten die het voorwerp uitmaken van noodmaatregelen op Europees niveau en de schadelijke organismen in gereguleerde planten/plantaardige producten waarvoor de Europese Commissie een waakzaamheidsprogramma en een jaarlijkse rapportering oplegt.

Heel wat lijnen van het fyto-sanitaire analyseprogramma (elke lijn komt overeen met een combinatie parameter * matrix * bemonsteringsplaats) worden eveneens gelinkt aan een aantal uit te voeren geraamde analyses. Deze worden immers enkel daadwerkelijk uitgevoerd indien er symptomen worden waargenomen tijdens een fyto-sanitaire inspectie. Er wordt op dit vlak eveneens verduidelijkt dat in het overgrote deel van de lijnen van het programma, 100% van de inspecties in verband met de vaststelling van symptomen moeten samengaan met een monsterneming voor analyse. Voor de andere lijnen wordt verduidelijkt dat er steeds een bemonstering voor analyse dient plaats te vinden, zelfs indien er geen symptomen werden waargenomen en dit om de latente aanwezigheid van bepaalde schadelijke organismen op te sporen.

Wat de groene zones en bospopulatie betreft wordt verduidelijkt dat i) (ten minste) 80 risicovolle sites jaarlijks (een maal/jaar) geïnspecteerd worden, ii) de visuele inspectie ofwel bestaat uit het onderzoek van bomen die symptomen vertonen, ofwel uit het opsporen van planten-etende quarantaine-insecten die met behulp van vallen gevangen worden, iii) de voorkeur gegeven wordt aan de meest risicovolle sites voor elk quarantaine-organisme en iv) verschillende quarantaine-organismen worden gezocht in een en dezelfde inspectie.

Er dient eveneens genoteerd te worden dat de Europese Commissie aan EFSA gevraagd heeft om tegen eind 2019 verschillende praktische tools te ontwikkelen waardoor de Lidstaten hun jaarlijkse programma's voor het opsporen van fyto-sanitaire gevaren kunnen plannen en uitwerken (cf. *Request to provide scientific and technical assistance on survey guidelines relevant for plant health for the EU territory*, mandate number: M-2017-0137, question numbers: EFSA-Q-2017-00559, EFSA-Q-2017-00560 and EFSA-Q-2017-00831).

4. Antwoorden op de vragen

4.1. Afstemmen van de programmeringsmethodologie op de nagestreefde doelstellingen bij controles op schadelijke organismen voor planten (vraag 1.a.)

Zoals vermeld in punt 3, beoogt de Europese fyto-sanitaire wetgeving (Richtlijn 2000/29/EG, Verordening (EU) 2016/2031 en andere) de uitroeiing van schadelijke quarantaine-organismen (= "nultolerantie"). In de methodologie voor de ontwikkeling van het controleprogramma van het FAVV (FAVV, 2009) beoogt de waakzaamheidsbenadering toegepast op de meest ernstige gevaren (= de schadelijke organismen met een maximaal schadelijk effect van 4) het opsporen van een prevalentieniveau hoger dan of gelijk aan 1 %. Voor een oneindige populatie in de partijen en een betrouwbaarheidsniveau van 99 % betekent dit het nemen van 457 monsters jaarlijks. Om overeen te komen met de "nultolerantie", zou het in theorie noodzakelijk zijn het op te sporen prevalentieniveau te verlagen tot minstens 0,01 % en, bijgevolg, om ongeveer 100 maal meer monsters te nemen. Dit zou betekenen dat er tienduizenden partijen moeten bemonsterd worden. Rekening houdend met de logistieke en budgettaire beperkingen lijkt dit in de praktijk moeilijk uitvoerbaar. Het Wetenschappelijk Comité is daarom van mening dat de toegepaste programmeringsmethodologie, met als doel een prevalentieniveau op te sporen hoger dan of gelijk aan 1 %, is aanvaardbaar in functie van de

nagestreefde doelstellingen bij de controles van schadelijke organismen voor planten (de invoer voorkomen en de verspreiding van schadelijke organismen beperken) en hierbij rekening te houden met onderstaande aanbeveling.

Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om de drie criteria ('schadelijk effect', 'voorkomen' en 'aandeel'), waarmee rekening gehouden wordt bij de analyseprogrammering, te verduidelijken/herformuleren (FAVV, 2009). De definities met betrekking tot de 4 niveaus betreffende het schadelijk effect van de gevaren, vermeld in de methodologie van de programmering van de analyses van het FAVV zouden als volgt dienen herzien te worden:

Quotering 1:

Bioagressor waarvan in België het schadelijk effect voor planten (plantaardige producten) te verwaarlozen is (*i.e.* kwantitatief en/of kwalitatief rendementsverlies < 10 % wanneer er geen geschikte bestrijdingsmethode is), rekening houdende met zijn vermogen zich te vestigen, te vermeerderen en te verspreiden, alsook de directe en indirecte schade die de bioagressor veroorzaakt (zou veroorzaken).

Quotering 2:

Bioagressor waarvan men veronderstelt dat in België het schadelijk effect voor planten (plantaardig producten) matig is (*i.e.* kwantitatief en/of kwalitatief rendementsverlies van ≥ 10 tot < 50 % wanneer er geen geschikte bestrijdingsmethode is), rekening houdende met zijn vermogen zich te vestigen, te vermeerderen en te verspreiden, alsook de directe en indirecte schade die de bioagressor veroorzaakt (zou veroorzaken); wanneer er geen gegevens aanwezig zijn (= standaardwaarde).

Quotering 3:

Bioagressor waarvan men veronderstelt dat in België het schadelijk effect voor planten (plantaardige producten) belangrijk is (*i.e.* kwantitatief en/of kwalitatief rendementsverlies van ≥ 50 tot < 90 % wanneer er geen geschikte bestrijdingsmethode is), rekening houdende met zijn vermogen zich te vestigen, te vermeerderen en te verspreiden, alsook de directe en indirecte schade die de bioagressor veroorzaakt (zou veroorzaken).

Quotering 4:

Bioagressor waarvan men veronderstelt dat in België het schadelijk effect voor planten (plantaardige producten) zeer belangrijk is (*i.e.* kwantitatief en/of kwalitatief rendementsverlies < 90 % wanneer er geen geschikte bestrijdingsmethode is), rekening houdende met zijn vermogen zich te vestigen, te vermeerderen en te verspreiden, alsook de directe en indirecte schade die de bioagressor veroorzaakt (zou veroorzaken).

Derhalve geven deze quoteringen het schadelijk effect van de gevaren weer in termen van directe economische impact. Indien een indirecte economische, maatschappelijke of milieugerelateerde impact belangrijk wordt geacht (voortvloeiend uit de aanwezigheid van de bioagressor of uit het doorvoeren van bijkomende bestrijdingsmethoden) kan de quotering naar boven toe herzien worden.

4.2. Relevantie van de keuzes en de implementatie van de statistische benadering (vraag 1.b.)

Zoals verduidelijkt in punt 3, zijn slechts een klein aantal fyto-sanitaire analyses geprogrammeerd op basis van de statistische benadering (= waakzaamheidsbenadering), ontwikkeld in de methodologie voor het uitwerken van het controleprogramma van het FAVV (FAVV, 2009). Voor deze analyses is deze benadering correct toegepast.

Anderzijds, zoals eveneens vermeld in punt 3, wijkt de programmering van de fyto-sanitaire analyses binnen de 'filière aardappelen' af van deze standaard benadering. Het is verantwoord dat de momenteel toegepaste specifieke strategie doorgevoerd wordt. In het [Advies 19-2006](#) met betrekking tot de controle van quarantaine bacteriën in de aardappelteelt (SciCom, 2006), heeft het Wetenschappelijk Comité zijn akkoord gegeven over een bemonstering van alle (100 %) percelen waar

aardappelpootgoed geproduceerd worden, de hoogste bemonsteringsintensiteit voor pootgoed van de hogere klassen, en uit veiligheid, over een bemonstering van consumptieaardappelen. Het Wetenschappelijk Comité bevestigt dat het zinvol is om consumptieaardappelen te controleren, aangezien hierdoor het mogelijk is om onrechtstreeks het pootgoed dat gebruikt wordt om deze consumptieaardappelen in België te produceren, te controleren. Bovendien is het behoud van deze "veiligheidslijn" verantwoord doordat er andere externe risicofactoren kunnen voorkomen (vb. irrigatie met besmet oppervlaktewater, gebruik van besmette percelen of fraude met hoevepootgoed).

Wat de groene zones en bospopulatie betreft, is de controleprogrammering ingewikkeld aangezien het moeilijk is om de grootte van de te onderzoeken populatie te bepalen, in tegenstelling tot de andere soorten plantaardige productie waarvoor de grootte van de populatie overeenstemt met het aantal percelen die de operatoren gebruiken of met het aantal geproduceerde planten. Het Wetenschappelijk Comité beveelt aan dit geval per geval te onderzoeken in functie van het schadelijk organisme waarvan men de aanwezigheid wil opsporen op basis van een wetenschappelijke benadering. Dit werd bijvoorbeeld gerealiseerd in het kader van het onderzoeksproject RT 12/08 MONOCHAMUS "*Studie van de populaties van Monochamus spp. die aanwezig zijn in België met het oog op het evalueren van hun vermogen om de dennenhoutnematode te verspreiden en op het ontwikkelen van een preventieve bestrijdingsstrategie*" (01/01/2013 – 31/12/2015) voor het dennenaaltje (*Bursaphelenchus xylophilus*) en de vectoren ervan, de boktorren van het genus *Monochamus*. In dit project werd besloten dat de steekproefsgewijze inspectie van de bospopulaties, teneinde te beantwoorden aan de statistische relevant geachte criteria, onuitvoerbaar was aangezien dan het aantal vallen zeer significant over een periode van juni tot oktober hadden moeten verhoogd worden. Deze vallen zijn bovendien specifiek voor *Monochamus*. Er werd tevens opgemerkt dat men eerder had moeten bemonsteren op basis van het risico (d.w.z. zich focussen op de punten van binnenkomst in België en op dode bomen). Deze strategie is door het FAVV toegepast als antwoord op het advies geformuleerd in het onderzoeksrapport (cf. punt 3.).

4.3. Relevantie van de keuzes bij de combinaties "matrix/gevaar" en de gekozen bemonsteringsplaatsen rekening houdende met de nagestreefde doelstellingen (vraag 1.c.)

Wat *Gibberella circinata* betreft, stelt het Wetenschappelijk Comité voor om schors van *Pinus* spp. afkomstig uit Portugal en Spanje die in België in de handel gebracht wordt eveneens te analyseren. Dit schadelijk organisme is immers aanwezig in bepaalde gebieden van deze twee landen. Bovendien vormt schors een eventuele insleepweg van de schimmel en/of vectorinsecten in het geval schors niet aan een afdoende warmtebehandeling onderworpen werd (EFSA, 2010).

4.4. Modaliteiten voor het opstellen van een meerjarig waakzaamheidsprogramma voor monsternemingen, wanneer het opsporen van schadelijke organismen voor planten het beoogde doel is (vraag 2.a.)

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat het noodzakelijk is om een zo breed mogelijk stabiele jaarlijkse basis van analyses te behouden. Immers, de onderzochte schadelijke organismen zijn voor het merendeel quarantaineorganismen en moeten dan ook zo snel mogelijk opgespoord en uitgeroeid worden. Bovendien is er vaak een jaarlijkse terugkerende cyclus van epidemieën en plagen, enerzijds, en van plantaardige producties, anderzijds. In functie van de beschikbare middelen, kunnen bijkomende analyses geprogrammeerd worden om de voornaamste opkomende fytosanitaire gevaren op te sporen (= gerichte analyses beperkt in de tijd, bijvoorbeeld gedurende 3 jaar).

4.5. Modaliteiten voor het opmaken van een meerjarig monitoringsprogramma voor monsternemingen, wanneer het opsporen van schadelijke organismen voor planten het beoogde doel is (vraag 2.b.)

In principe zijn de fytosanitaire analyses niet geprogrammeerd met het oog op het inschatten van de prevalentie van schadelijke organismen in gereguleerde planten/plantaardige producten. Dit zijn immers quarantaineorganismen met als doel ze uit te roeien (en niet om ze te tolereren = “nultolerantie”) en om ze dan ook zo vroeg mogelijk op te sporen. Deze vraag is dus niet van toepassing.

5. Conclusie

Het Wetenschappelijk Comité formuleert een gunstig advies t.o.v. het voorgestelde analyseprogramma met het oog op de bescherming van planten tegen schadelijke organismen maar geeft niettemin toch een aantal aanbevelingen.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. E. Thiry (Get.)
Brussel, 26/04/2018

Referenties

EFSA, 2010. Risk assessment of *Gibberella circinata* for the EU territory and identification and evaluation of risk management options. Scientific opinion of the EFSA Panel on Plant Health. *EFSA Journal*. 8(6):1620. Cf.: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2010.1620/epdf>.

FAVV, 2009. Methodologie voor het opstellen van het programma van de officiële controles van het FAVV: analyses en inspecties. Procedure n°2009/78/PCCB. Versie n°5 van 31/12/2016.

SciCom, 2006. Advies 19-2006 van 5 mei 2006 betreffende de wetenschappelijke evaluatie van het controleprogramma voor de quarantainebacteriën *Ralstonia solanacearum* en *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* bij aardappelpootgoed (dossier SciCom 2006/13). Cf.: http://www.favv-afsa.fgov.be/wetenschappelijkcomite/adviezen/2006/_documents/ADVIES19-2006.pdf.

Voorstelling van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV

Het Wetenschappelijk Comité is een adviesorgaan van het Belgisch Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) dat **onafhankelijk wetenschappelijk advies** verschaft met betrekking tot risicobeoordeling en risicobeheer in de voedselketen en dit op vraag van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV, de Minister die bevoegd is voor de voedselveiligheid of op eigen initiatief. Het Wetenschappelijk Comité wordt administratief en wetenschappelijk ondersteund door de Stafdirectie voor Risicobeoordeling van het Agentschap.

Het Wetenschappelijk Comité bestaat uit 22 leden die benoemd zijn bij koninklijk besluit op basis van hun wetenschappelijke expertise in domeinen die te maken hebben met de veiligheid van de voedselketen. Het Wetenschappelijk Comité kan bij de voorbereiding van een advies beroep doen op externe deskundigen die geen lid zijn van het Wetenschappelijk Comité. Net als de leden van het Wetenschappelijk Comité dienen zij in staat te zijn om onafhankelijk en onpartijdig te kunnen werken. Om de onafhankelijkheid van de adviezen te waarborgen worden potentiële belangenconflicten transparant beheerd.

De adviezen zijn gebaseerd op een wetenschappelijke beoordeling van de vraagstelling. Zij vertolken het standpunt van het Wetenschappelijk Comité dat in consensus is genomen op basis van risicobeoordeling en de bestaande kennis over het onderwerp.

De adviezen van het Wetenschappelijk Comité kunnen **aanbevelingen** bevatten voor het controlebeleid van de voedselketen of voor de belanghebbende partijen. De opvolging van de aanbevelingen voor het beleid behoort tot de verantwoordelijkheid van de risicomangers.

Vragen over een advies kunnen gericht worden aan het secretariaat van het Wetenschappelijk Comité: Secretariaat.SciCom@favv.be.

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

M. Buntinx, A. Clinquart, P. Delahaut, B. De Meulenaer, N. De Regge, S. De Saeger, J. Dewulf, L. De Zutter, M. Eeckhout, A. Geeraerd, L. Herman, P. Hoet, J. Mahillon, C. Saegerman, M.-L. Scippo, P. Spanoghe, N. Speybroeck, E. Thiry, T. van den Berg, F. Verheggen, P. Wattiau

Belangenconflict

Er werden geen belangenconflicten gemeld.

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor Risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies.

Samenstelling van de werkgroep

De werkgroep was samengesteld uit:

Leden van het Wetenschappelijk Comité: L. Herman (co-verslaggever), F. Verheggen (co-verslaggever), A. Geeraerd, J. Mahillon

Externe experts: J.-C. Grégoire (ULB), A. Legrève (UCL), S. Steyer
(CRA-W)
Dossierbeheerder: O. Wilmart

De activiteiten van de werkgroep werden opgevolgd door volgende leden van de administratie (als waarnemers): V. Huyshauer, D. Michelante en J. Van Autreve van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Wettelijk kader

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 8 juni 2017.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.